

Samenvatting

Inleiding

Amsterdam is van ons allemaal. Samen maken wij de stad. GroenLinks wil een stad waar iedereen zichzelf kan zijn, waar we naar elkaar omkijken en waar niemand wordt buitengesloten. Een stad waar iedereen betaalbaar en goed kan wonen. Een groene stad waar onze kinderen kunnen spelen in de schone buitenlucht. Een plek waar iedereen die een veilig toevluchtsoord zoekt om een gelukkig en goed leven op te bouwen welkom is, met of zonder papieren. Een stad waar we elkaars verschillen respecteren en vieren en elkaars rechten beschermen. Een stad waar je veilig kunt rondfietsen, waar onze kinderen goed onderwijs krijgen en waar niemand in armoede leeft.

Deze stad staat onder druk: wonen is te duur, de klimaatcrisis wordt steeds voelbaarder en ongelijkheid neemt toe. GroenLinks kiest daarom voor hoop, verzet en verandering. Hoop, omdat een andere stad mogelijk is. Verzet, tegen ongelijkheid, discriminatie en de macht van het grote geld. En verandering, door duidelijke politieke keuzes te maken. Daar hebben we ons de afgelopen jaren voor ingezet, en gaan we mee door.

1. Een rechtvaardige stad

GroenLinks wil dat Amsterdam weer een stad wordt waarin mensen kunnen wonen, werken en leven zonder dat het grote geld alles bepaalt. De stad is te duur en te ongelijk geworden. Woningen zijn beleggingsobjecten voor huisjesmelkers geworden, waardoor mensen op straat slapen en gezinnen de stad uit worden geduwd. Veel Amsterdammers komen niet rond, omdat onze economie nu eenmaal niet draait om eerlijk delen. Toerisme drijft de prijzen op, waardoor de kruideniers vertrekken en de wafelwinkels blijven. GroenLinks blijft strijden tegen de macht van het geld en kiest voor eerlijk delen, betaalbaar wonen en een economie die de gemeenschap versterkt in plaats van verdringt.

Een aantal belangrijke programmapunten:

- **Een thuis is de basis voor alles.** Daarom blijven we inzetten op het bouwen van betaalbare woningen (40% sociale huurwoningen en 40% middenhuur) en zorgen we dat woningen passend zijn, zodat doorstroom op gang komt. We kopen zelf grond aan wanneer dat kan, intensiveren de samenwerking met corporaties en richten een Amsterdams Bouw- en Wooncollectief op. Ook sluiten we de bovengrondse Bijenkorfgarage op het Beursplein en bouwen er betaalbare woningen.
- **We bouwen een complete stad.** Want we willen niet alleen woningen, maar ook winkels, scholen, groen, horeca, sportvelden, bedrijfsruimten en buurthuizen in de wijken.
- **We zorgen voor goed geïsoleerde en schimmelvrije woningen.** We isoleren nog meer woningen van mensen met een kleine portemonnee, daarvoor breiden we het isolatieoffensief uit. Samen met corporaties zorgen we ervoor dat er in **2030** geen woningen meer zijn met grote schimmelproblematiek.

- **We realiseren een vaste hoeveelheid opvangplekken** voor verschillende groepen dakloze mensen. Daarbij zorgen we ervoor dat specifieke groepen zoals vrouwen, jongeren en LHBTIQA+'ers de bescherming en kansen krijgen die zij verdienen.
- We **steunen lokale bedrijven en coöperatieve ondernemingen**, zodat geld in de buurt blijft en niet wegstroomt naar aandeelhouders op afstand.
- We kijken hoe we armoederegelingen kunnen vergemakkelijken en automatiseren en blijven maatwerk toepassen. We maken expliciet ruimte voor **ervaringsdeskundigheid**.
- Overtoerisme en overcommercialisering verdrukken het Amsterdams leven. We verhogen daarom de toeristenbelasting flink, zorgen dat er geen nieuwe hotelkamers bijkomen en bestrijden monocultuur in winkelaanbod, zodat we geen eindeloze TikTok-rijen meer hebben.

2. Een duurzame en groene stad

Het is cruciaal om de komende jaren de klimaatcrisis aan te pakken. GroenLinks gaat voor een stad die niet alleen is voorbereid op de toekomst, maar ook mooier, gezonder en eerlijker wordt. Een stad met schone lucht, met groene straten en pleinen die ons beschermen tegen extreem weer. Hierbij verdelen we de kosten van de overstap eerlijk en zorgen we ervoor dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Alleen zo kan de overstap naar duurzame energie slagen.

Een aantal belangrijke programmapunten:

- We verbinden ons aan de klimaatdoelen zodat we in 2030 in Amsterdam onze **CO2 uitstoot met 60%** hebben gereduceerd. Ook blijven we inzetten op **wind- en zonne-energie** waar dat kan.
- **Isoleren blijft topprioriteit**. Het zorgt voor een lagere energierekening en is goed voor het klimaat. Daarom sturen we energiecoaches en fix-brigades de stad in en helpen we bewoners en ondernemers met collectieve isolatie- en verduurzamingsacties.
- Als aandeelhouder van **Schiphol blijven we strijden voor het sterk terugdringen van de CO2-uitstoot** en fijnstof-uitstoot van Schiphol.
- **We gaan betaalbaar van het gas af**. We leggen warmtenetten en warmtepompen aan. Om te zorgen dat warmtenetten betaalbaar blijven, richten we een publiek warmtebedrijf op.
- Wij willen een **verbod op fossiele reclame** en reclame voor vlees, fast-food en fast-fashion.
- We voeren maatregelen in zodat de Amsterdammers **gezonde lucht** kunnen inademen. Zo verbannen we zeecruises uit de stad en pakken we de ziekmakende ICL-fabriek keihard aan.
- Straten en pleinen maken we **zo groen mogelijk door het verwijderen van onnodige parkeerplekken en verharding**. We planten minimaal **10.000 bomen** en beperken het kappen van bomen. We beschermen groen in binnentuinen en koesteren volkstuinten. Samen met bewoners en groencoöperaties zetten we onze strijd voor een groene stad voort.

- In 2034 is er een eerste **brug over het IJ**, en we starten zo snel mogelijk de voorbereidingen voor de Westbrug.
- **Ring A10 West verandert op termijn van een drukke snelweg in een groene, leefbare stadsstraat.**
- **We maken ruimte voor fietsers en voetgangers.** We zorgen voor meer fietsstraten, en ruimte voor mensen in een rolstoel, met een scootmobiel of een rollator. Dat betekent dat er niet overal evenveel ruimte is voor de auto: de hoofdgrachten maken we parkeervrij.
- **We breiden het ov uit.** Zo komt er een nachtmetro. Jonge Amsterdammers kunnen gratis met het ov. We nemen maatregelen om de veiligheid van vrouwen en de rolstoeltoegankelijkheid te verbeteren.
- Er staan over vier jaar **geen afvalzakken en grof vuil meer op straat**. Daarvoor schroeven we de handhaving op. We richten de afvalinzameling efficiënter in en zetten in op meer recyclepunten zodat afval waar mogelijk wordt hergebruikt.

3. Een inclusieve en gelijkwaardige stad

Amsterdam is een diverse stad waarin iedereen mee moet kunnen doen. In een tijd van toenemende polarisatie kiezen wij voor inclusie en solidariteit. We willen dat iedereen zichzelf kan zijn en in vrijheid, veiligheid en gelijkwaardigheid kan leven. Daarom moet Amsterdam een veilige haven blijven voor mensen op de vlucht. We vangen mensen op, met of zonder papieren. We vieren de diversiteit die Amsterdam kent. Die diversiteit maakt onze stad. We besteden aandacht aan de gedeelde geschiedenis van de vele verschillende gemeenschappen in onze stad en maken onvertelde verhalen onderdeel van de geschiedenis van Amsterdam, bijvoorbeeld via kunst en cultuur. Een aantal belangrijke programmapunten:

- **Geen mens is illegaal.** Wat de landelijke politiek ook beslist, de 24-uursopvang voor ongedocumenteerden blijft bestaan. We creëren een zorgfonds voor ongedocumenteerden, waarmee zorg buiten het basispakket wordt vergoed. Ook zorgen we voor een vorm van identificatie voor ongedocumenteerden, zodat zij toegang krijgen tot voorzieningen waarvan zij nu zijn uitgesloten.
- **We helpen statushouders vanaf dag één met inburgeren.** We zorgen dat zij zo snel mogelijk aan het werk kunnen en op alle andere manieren mee kunnen doen. We blijven ook inzetten op psychosociale ondersteuning.
- We gaan door met de verschillende aanpakken tegen **moslimdiscriminatie, antisemitisme, LHBTIQA+-discriminatie, anti-zwart racisme, anti-Aziatisch racisme en discriminatie van mensen met een beperking**. Daarbij betrekken we de betrokken gemeenschappen en ervaringsdeskundigen. Ook benoemen we een stedelijk coördinator discriminatie en racisme.
- We investeren in de komst en de structurele financiering van het **Nationaal Slavernijmuseum** in Amsterdam. We besteden aandacht aan de doorwerking van het slavernijverleden en zetten een fonds op voor de Route naar Herstel, dat in eigen beheer van nazaten komt.
- **Structureel meer geld voor kunst en cultuur.** We zorgen voor extra cultuuraanbod waar dat nu ontbreekt en investeren gericht in de culturele infrastructuur van Zuidoost, Noord en Nieuw-West.

- Het behoud van **broedplaatsen** is voor makers in de stad cruciaal. We investeren in vastgoed dat we tegen een maatschappelijk tarief verhuren, van culturele projecten in de buurt tot nachtcultuur.
- We zetten in op preventie voor **een veilige stad**. Door te investeren in laagdrempelige ontmoetingsplekken, jongerenwerk en sportvoorzieningen zorgen we dat jongeren die kwetsbaar zijn voor uitbuitingen en radicalisering niet in de criminaliteit terechtkomen.
- We zijn **terughoudend met cameratoezicht en doen niet aan gezichtsherkenning** vanwege het risico op etnisch profileren en discriminatie. Om diezelfde reden zijn we binnen de gemeentelijke systemen voorzichtig met besluiten nemen op basis van algoritmen.
- **De gemeente wordt digitaal onafhankelijk van Big Tech**. Daarnaast dragen we bij aan een publieke digitale infrastructuur en nieuwe sociale media.

4. Een zorgzame stad

In Amsterdam zorgen we voor elkaar. GroenLinks wil dat zorg, onderwijs en ondersteuning dichtbij, toegankelijk en menselijk zijn. Je krijgt de zorg die je nodig hebt, met aandacht voor preventie, kwaliteit en gelijke toegang, ongeacht je achtergrond of inkomen. Iedereen, van jong tot oud, krijgt de kans om mee te doen van het onderwijs tot op het sportveld. We omarmen initiatieven waarin buurtbewoners zelf de handen ineenslaan en luisteren naar ervaringsdeskundigen. Een aantal belangrijke programmapunten:

- Jongeren moeten de hulp krijgen die ze nodig hebben, daarom blijven we ons inzetten om de **wachlijsten in de jeugdzorg omlaag** te krijgen en zorgen we dat zorg echt aansluit bij de behoeften van jongeren. We zorgen dat de zorg minder verkokerd is, zodat jongeren niet van instantie naar instantie worden gestuurd, en vernieuwen het jeugdsysteem. Daarbij luisteren we naar kinderen en jongeren met ervaringsdeskundigheid.
- **We zetten in op meer plekken voor jongeren om elkaar te ontmoeten.** Evenementen, buurthuizen, sportclubs en cultuurprojecten zijn plekken waar jongeren elkaar vinden en zichzelf kunnen zijn.
- **We investeren in jongerenwerk.** Jongerenwerkers staan dicht bij jongeren in buurten en wijken, zij bouwen vertrouwen op en signaleren problemen vroegtijdig.
- **Het verkleinen van de gezondheidsverschillen** tussen groepen Amsterdammers wordt een topprioriteit.
- We komen met een **Actieplan Welzijn**. Daarmee investeren we in toegang tot gezonde voeding, in sociale relaties, in vroegsignalering en in de toegankelijkheid van welzijns- en zorgvoorzieningen.
- **We regelen de huishoudelijke zorg beter.** Amsterdammers die huishoudelijke hulp nodig hebben, kunnen deze laten koppelen aan ambulante thuiszorg. We zetten extra middelen in voor scholing en ondersteuning van medewerkers in de huishoudelijke zorg.
- **We investeren in onderwijs.** Daarbij kijken we steeds waar de investeringen het hardst nodig zijn, zodat we kansengelijkheid vergroten. We dringen het lerarentekort terug en pakken achterstallig onderhoud van schoolgebouwen aan.

- **Er komt bij elke mbo-opleiding een stagebureau.** Dit loket moet leiden tot betere begeleiding voor studenten en duidelijkheid voor werkgevers. Dit moet ook als meldpunt dienen voor stagediscriminatie.
- **Sporten moet voor iedereen veilig en toegankelijk zijn.** Geldgebrek mag nooit een reden zijn om niet te kunnen sporten, die drempels nemen we weg. We maken genoeg ruimte in de stad voor sport en bewegen. We leggen ook nieuwe sportvelden aan, maar niet ten koste van natuur.

5. Zo willen wij besturen

GroenLinks gelooft dat verandering ontstaat als bewoners en overheid samenwerken. Daarvoor is het wel cruciaal dat Amsterdammers weer in de lokale overheid gaan vertrouwen. We zetten alles op alles om dat te bereiken. We zorgen ervoor dat de gemeente de basis op orde heeft en problemen oplost. De stem van bewoners en ervaringsdeskundigen moet een essentieel onderdeel zijn van het beleid dat de overheid maakt. Voor ons betekent besturen keuzes durven maken, maar ook vertrouwen geven aan Amsterdammers en ruimte laten voor initiatieven uit de stad. Een aantal belangrijke programmapunten:

- GroenLinks blijft zich onvoorwaardelijk verbinden aan het **Nationaal Programma Samen Nieuw-West, Aanpak Noord en Masterplan Zuidoost**.
- **Amsterdam is een activistisch aandeelhouder.** We hebben bij onze deelnemingen, zoals het GVB, Schiphol en de Haven, speciale aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzaamheid en fatsoenlijk werkgeverschap.
- **De gemeente wordt simpeler.** Te vaak hebben bewoners, organisaties en bedrijven last van tegenstrijdige communicatie vanuit verschillende afdelingen binnen de gemeente. We gaan deze verkokering zoveel mogelijk tegen.
- We willen blijven zoeken naar manieren om Amsterdammers in de gelegenheid te stellen om hun mening te geven over de stad en wat er in de stad gebeurt. We gaan in ieder geval door met buurtbudgetten, zodat bewoners aan de slag kunnen met hun ideeën voor hun wijk. Ook gaan we door met burgerberaden en kijken we naar andere manieren waarop bestuurders, ambtenaren en bewoners met elkaar in gesprek gaan.

Wil je meer weten over de plannen in onze stadsdelen? Lees dan ons volledige verkiezingsprogramma hier

Onze plannen in makkelijke taal

Inleiding

Amsterdam is van ons allemaal. Samen maken we de stad.
GroenLinks wil een stad waar iedereen zichzelf kan zijn. Een stad waar we naar elkaar omkijken. Waar niemand wordt buitengesloten.

Iedereen moet betaalbaar en goed kunnen wonen.
Kinderen moeten buiten kunnen spelen in schone lucht.
Je moet veilig kunnen fietsen.
Wie veiligheid zoekt, is welkom. Met of zonder papieren.
We respecteren verschillen.
We beschermen elkaars rechten.
Kinderen krijgen goed onderwijs.
Niemand leeft in armoede.

Maar de stad heeft problemen. Wonen is te duur. Het weer op aarde verandert snel, er zijn steeds vaker stormen of enorme hitte. Gewone mensen hebben het steeds moeilijker. Terwijl rijke mensen zich wel redden. Daarom kiest GroenLinks voor hoop, verzet en verandering. Hoop, omdat het anders kan. Verzet tegen grote verschillen tussen mensen. En verandering door duidelijke keuzes te maken.

1. Een eerlijke stad

Amsterdam is te duur en te ongelijk geworden. Huizen zijn vaak een manier om geld te verdienen. Daardoor slapen mensen op straat en moeten gezinnen de stad verlaten. Voor veel mensen is het leven in Amsterdam te duur.

GroenLinks wil eerlijk delen. Een huis moet betaalbaar zijn. We denken aan de buurt en aan mensen, niet alleen aan grote bedrijven die veel geld verdienen.

Wat willen we doen?

- We bouwen veel betaalbare huizen: 40% van de huizen die we bouwen zijn sociale huur en 40% middenhuur.
- We zorgen voor goede huizen zonder schimmel. In 2030 mogen er geen huizen meer zijn met grote schimmelproblemen.
- We helpen mensen met een laag inkomen om hun huis te isoleren zodat het makkelijker warm blijft. Dat scheelt geld op de energierekening.
- Er komen meer opvangplekken voor dakloze mensen.

- We steunen Amsterdamse winkels en bedrijven in plaats van grote bedrijven
- We maken regels voor hulp als je in armoede leeft makkelijker
- Toeristen moeten in Amsterdam meer gaan betalen. Er komen geen nieuwe hotels bij.

2. Een groene en duurzame stad

De wereld wordt steeds warmer. Amsterdam moet schoner, gezonder en groener worden.

Wat willen we doen?

- We zorgen voor windmolens en zonnepanelen
- Er moeten minder vliegtuigen gaan vliegen vanaf Schiphol. Dat is goed voor het klimaat
- We verbieden reclames voor vliegen en vlees
- Er mogen geen cruiseschepen meer in Amsterdam komen
- We planten minimaal 10.000 bomen.
- Er komt meer ruimte voor fietsers en voetgangers.
- Er komt meer openbaar vervoer. Er komt 's nachts een metro. Jongeren reizen gratis met het ov.
- Over vier jaar moet er een brug naar Amsterdam Noord zijn.
- We zorgen dat afval beter wordt ingezameld en hergebruikt.

3. Een inclusieve en gelijke stad

Amsterdam is een stad met veel verschillende mensen. Iedereen moet mee kunnen doen. Iedereen moet veilig en vrij kunnen leven.

Wat willen we doen?

- Niemand is illegaal. Er blijft 24-uursopvang voor mensen zonder papieren.
- Statushouders krijgen vanaf dag één hulp bij inburgering en werk.

- We pakken discriminatie aan: moslimdiscriminatie, antisemitisme, racisme en discriminatie van LHBTIQA+ mensen en mensen met een beperking.
- We investeren in het Nationaal Slavernijmuseum.
- Er komt meer geld voor musea en theater, ook in Noord, Nieuw-West en Zuidoost.
- We beschermen plekken waar kunstenaars kunnen werken
- We investeren in jongerenwerk, sport en ontmoetingsplekken.
- We zijn voorzichtig met camera's in Amsterdam en gebruiken geen gezichtsherkenning.

4. Een zorgzame stad

In Amsterdam zorgen we voor elkaar. Zorg en onderwijs moeten goed en dichtbij zijn. Iedereen moet gelijke kansen krijgen.

Wat willen we doen?

- We verkorten de wachtlijsten in de jeugdzorg.
- Jongeren die dat nodig hebben, krijgen goede begeleiding en passende hulp.
- We investeren in buurthuizen, sportclubs en cultuur voor jongeren.
- Huishoudelijke hulp en thuiszorg worden beter geregeld.
- We investeren extra in scholen waar dat het hardst nodig is.
- We pakken het lerarentekort aan.
- Sport moet voor iedereen betaalbaar en toegankelijk zijn.

5. Zo willen we besturen

GroenLinks vindt dat bewoners en gemeente moeten samenwerken. Mensen moeten de gemeente kunnen vertrouwen. De gemeente moet duidelijk en eerlijk werken.

Wat willen we doen?

- We blijven investeren in Nieuw-West, Noord en Zuidoost.

- De gemeente let bij bedrijven zoals het GVB, Schiphol en de Haven op duurzaamheid en dat ze goed zorgen voor de mensen die bij hun werken.
- De gemeente gaat makkelijker en duidelijker werken.
- Amsterdammers mogen meer zeggen over wat ze vinden van hun stad.

